

Tändsticksfabriken

Det var en kall och molnig vintermorgon och jag klev av bussen mitt i centrum av staden Jönköping, det var en rätt vacker stad och det var folk överallt. Bussdörrarna stängdes bakom mig, jag började ge mig av mot min destination dit jag skulle för att hålla en intervju. Fem minuter av att gå i det klassiska vårslasket så var jag där, jag vände mig åt höger och såg de magiska röda tegel byggnaderna med sin enorm historia bakom sig. På en bänk satte en gammal man som glatt vinkade åt mig mannens namn var Bengt Göransson.

Hur var det när Fabriken var nyöppnad?

-Min mormor brukade berätta att på hennes tid då fabriken var nyöppnad var det bara det folket i staden kunde prata om. Alla var så intresserade av den nya fabriken, både barn och vuxna. Det var inte så ofta de var med om något sådant här förstår du.

Hur var det att Jobba på fabriken?

-Mycket av det jag vet om är från min mormor och min mamma. Jag vet inte hur det var att jobba där eftersom jag aldrig var där inne eller var intresserad av att jobba där. Jag vet lite om hur det var att arbeta där innan säkerhetsstickan uppfanns. Mormor brukade alltid prata om att i början av fabrikstiden så gick det inte så bra. Folk blev rädda att jobba där eftersom att den vita fosfor de använde var giftig och många dog på grund av den. Det var också så att tändstickorna hade en väldigt stor risk eftersom att de hade en tendens att tända sig själva. När säkerhetssticka uppfanns så gick det bara framåt för dem. Det var en massa last som kom och gick fullpackade med tändstickor och allt material de behövde.

Hur påverkades Jönköping av denna stora framgången stadsmässigt?

-Jönköping såg en väldigt bra framgång i detta eftersom arbetarna började få en bra lön och själva Jönköping började bli större. Med den stora framgången såg Jönköping en väldigt massa nya hus och massa nytt folk.

Vad är dina tankar om framgången som fabriken fick?

-Jag tycker det är jättetrevligt att en stad i ett litet land började något så stort. Det är fantastiskt att Jönköping blev väldigt känt och att på den tiden gjorde ett så stort intryck på världen vi lever idag.

Hur kändes påverkades du av nedstängningen av fabriken?

-Det var konstigt att dagen efter inte se den vanliga röken ur skorstenarna på den från och med då nedstängda fabriken. Det var kaos de Följande 2 månaderna eftersom att så många hade förlorat sina jobb. Det var en rätt tuff tid för de före detta fabriksarbetare, eftersom att det var så många som sökte jobb hela tiden så hamnade många på gatan men vissa hade tur.

Litografi av Jönköpings tändsticksfabrik 1872

Jönköping kommer alltid vara den stad som kommer minnas för den enorma mängden tändstickor de tillverkade och fraktade runtom i världen och för att hade den första industriella fabriken för tillverkning av tändstickor. Som minne av denna historiska händelse så har den gamla fabrik gjorts om till ett kulturområde.

Jönköpings Badhus har också den största tändsticka i världen som minne...

Axel Lilja